

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ

ЗАКОН
ЗА ПРЕМЕР И КАТАСТАР НА ЗЕМЈИШТЕТО
(пречистен текст)

ЗАКОН

ЗА ПРЕМЕР И КАТАСТАР НА ЗЕМЈИШТЕТО

И . ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Примерот на земјиштето (во натамошниот текст: примерот) се врши заради утврдување на податоците потребни за хоризонтална и висинска претстава на теренот на територијата на Социјалистичка Република Македонија (во натамошниот текст: Република), со цел за користење на сите податоци за стопански, технички, научни и управни цели, како и за други потреби на државните органи, организациите на здружениот труд, други организации и граѓаните.

Член 2

Врз основа на извршениот пример се изработува катастар на земјиштето.

Катастарот на земјиштето служи за стопански, управни и статистички цели, за изработка на земјишни книги, како основа за утврдување на катастарскиот приход и за други потреби на државните органи, организациите и граѓаните.

Член 3

Примерот и катастарот на земјиштето и нивното одржување се работи од општ интерес за Републиката.

Член 4

Примерот и катастарот на земјиштето се вршат според Гаус-Кригеровиот систем и по постапка определена со овој закон.

Обработката на податоците добиени со примерот се врши според Гаус-Кригеровата проекција на меридијанските зони. широчината на секоја зона изнесува три степени географска должина.

Член 5

Работите на примерот и катастарот на земјиштето се вршат врз основа на среднорочни годишни програми за работа.

Среднорочните програми за примерот и катастарот ги донесува Собранието на Социјалистичка Република Македонија, а годишните Извршниот совет.

Член 6

Работите на извршувањето на премерот и изработката на катастарот на земјиштето ги врши Републичката геодетска управа.

Другите државни органи, организациите на здружениот труд и другите организации можат да вршат геодетски работи само за свои потреби (во натамошниот текст: премерување) на начин и под услови определени со овој закон.

Член 7

Увидот во податоците на премерот и катастарот на земјиштето е јавен, доколку за одделни податоци со посебен пропис не е поинаку определено, и се врши во службените простории на надлежниот орган за геодетски работи Органот од претходниот став на заинтересираните органи, организации на здружениот труд и други организации и граѓани, по нивно барање, им издава исправи за фактите содржани во податоците на премерот и катастарот на земјиштето (уверение, копие од планови, преписи, изводи и др.), до колку за одделни податоци не е поинаку определено.

Другите државни органи и организации на здружениот труд што располагаат со податоци на премерот и катастарот на земјиштето за свои потреби не смеат да ги издаваат на друг.

Член 8

Не е дозволено изнесување на плановите, геодетскиот елаборат и катастарскиот операт од просториите на општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи.

Член 9

Државните органи, организациите на здружениот труд и други организации се должни во сите работи, во кои им се потребни мерни и описни податоци на земјиштето, да ги користат податоците на премерот и катастарот на земјиштето.

Установувањето и одржувањето на службените евиденции за недвижностите се врши врз основа на податоците на премерот и катастарот на земјиштето.

Член 10

Судовите и другите органи што решаваат за промените на сопственоста и другите права врз недвижности, во актите со кои решаваат за тие промени го означуваат земјиштето според податоците на премерот и катастарот на земјиштето.

Договорите за промет со земјиште мораат да ги содржат сите податоци на премерот и катастарот на земјиштето.

Во подрачјата на кои е извршен премер означувањето на земјиштето во исправите од претходните ставови задолжително се врши според копиите на плановите заверени од општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи.

Член 11

Судовите и другите органи исправите од претходниот член ги доставуваат до општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи најдоцна во рок од 30 дена по правосилноста на одлуката односно од заверката на исправата.

ИИ. ПРЕМЕР И КАТАСТАР НА ЗЕМЈИШТЕТО

1. Премер

Член 12

Премерот опфаќа:

- а) поставување и определување на астрономско-геодетска, гравиметриска, тригонометриска и нивелманска мрежа, како и обработка на мерењата извршени на овие мрежи (основни геодетски работи);
- б) снимање на детали и изработка на оригинали на планови и карти;
- в) изработка и репродукција на основната карта на Републиката;
- г) репродукција на плановите и нивната натамошна картографска обработка.

Основните геодетски работи сочинуваат единствена основа за премер и премерување на територијата на Републиката. Се овластува директорот на Републичката геодетска управа, во согласност со републичкиот секретар за народна одбрана, да пропише кои податоци од точките а) и б) од став 1 на овој член можат да се даваат на увид, како и начинот и постапката на нивното користење од страна на заинтересираните органи, работните и други организации и граѓаните.

Член 13

Тригонометриската мрежа ја покрива територијата на Републиката така што една тригонометриска точка се поставува во просек на површина од околу 200 ха. Тригонометриската мрежа се дели во четири реда, освен мрежата за градско подрачје која не се дели.

Наместо класичниот начин на определување на точките може, ако за тоа постојат поволни околности, да се примени методот на трилатерација, комбинирани мерења и методата на прецизна полигонометрија.

За сите точки на тригонометриската мрежа се определуваат и надморски височини (коти) зависно од релјефот на теренот. Надморските височини на тригонометриските точки се определуваат според методата на тригонометриски или геометриски нивелман.

За што поточно сместување на тригонометриската мрежа според географската положба и нејзината ориентација, за извесен број точки и страни на оваа мрежа се определуваат астрономски координати и астрономски азимути (лапласови точки).

Тригонометриската мрежа од И ред заедно со Лапласовите точки ја сочинува астрономско-геодетската мрежа.

Член 14

Основата за претставување релјефот на земјината површина, како и сите технички работи при кои се користат надморски височини или се определуваат височински разлики, ја сочинуваат нивелманската мрежа. Нивелманската мрежа служи за следење поместувањето на земјината кора.

Нивелманската мрежа се дели на: нивелман со висока точност, прецизен нивелман, технички нивелман со зголемена точност, технички нивелман и нивелман на градски подрачја.

За сите постојани точки (репери) на нивелманската мрежа се сметаат надморските височини (коти). Котите се сметаат според единствениот систем на височини чија основа е надморската височина на нормалниот репер во Маглај.

Член 15

Гравиметриската мрежа служи како основа за гравиметриски мерења што се изведуваат заради зголемување точноста на сместувањето и ориентацијата на астрономско-геодетската мрежа, за определување на меѓусебната положба на површините на геоидите и елипсоидите, за пресметување височините на реперите на нивелманите со висока точност, а служи и како основа за гравиметриски мерења што се изведуваат за потребите на геолошките истражувања, проучувања на полињата на силата на тежата и за други потреби.

Гравиметриската мрежа се дели на основна и пополнувачка. Основната гравиметриска мрежа обезбедува единствен размер и ниво на полињата на силата на тежата.

Член 16

За изработка на оригинали на планови и карти се врши снимање на детали на теренот.

Снимањето на детали на теренот ги опфаќа работите на собирање соодветни мерни и описни податоци за хоризонталната и височинската претстава на земјиштето, за положба, обликот, површината, културата, корисниците на парцелите, на топографската слика на земјиштето во поглед на релјефот, природните и вештачките објекти, за географските и другите називи.

Член 17

Снимањето на детали на теренот се врши со нумерички методи (ортогонална и поларна) или со фотограметриска метода.

Основата за снимање на детали ја сочинува геодетската основа: тригонометриската мрежа, врзните точки, полигонометриската мрежа, полигоновата и линиската мрежа. Врзните точки и полигонометриската мрежа се опираат на тригонометриската мрежа, а полигоновата и линиската мрежа се опираат на полигонометриската мрежа.

Член 18

Оригиналите на плановите и картите се изработуваат врз основа на податоците од снимањето на детали собрани и обработени во геодетски елаборат.

Во изработката на планови спаѓаат и работите на сметање на површините и парцелите.

Член 19

Плановите се изработуваат во еден од следните размери: 1:500, 1:1.000, 1:2.500 или 1:5.000.

Карта се изработува во размер 1:5000 и 1:10.000.

Член 20

Оригиналите на плановите и картите (архивски оригинал) можат да се користат само за добивање на нивни копии.

Копијата на планот и картата (работен оригинал), според начинот на обработката и според својата точност мораат да им одговараат на архивските оригинали во границите на графичката точност.

Работниот оригинал, во кој општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи врши спроведување на настанатите измени на земјиштето, задолжително се користи како оригинал при секое натамошно умножување на плановите. По завршеното умножување, искористениот работен оригинал се чува како архивски оригинал.

Архивските оригинали и геодетскиот елаборат на основните геодетски работи се чуваат во посебна архива на Републичката геодетска управа, а другите делови од геодетскиот елаборат - во посебна архива на општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи.

Член 21

Податоците од снимањето на детали како и изработката на планови на карти, треба да бидат такви што врз основа на нив секогаш да можат повторно да се воспоставуват снимените точки и состојбата на земјиштето каква што таа била при првобитното снимање.

Плановите и картите служат и за проектирање на нови ситуации и објекти, како и за нивно пренесување од објекти врз земјиште.

Член 22

Со цел за обезбедување точноста на премерот корисниците, сопствениците и плодуживателите на земјиштето (во натамошниот текст: корисници) на чие подрачје ќе се врши премер, се должни на свој трошок, да ги обележат со видливи и трајни белези границите на земјиштето што е во нивна сопствениост, владение или на користење во рок што ќе го определи општинското собрание.

Општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи се грижи корисниците правилно и благовремено да ги обележат границите на земјиштето со видливи и трајни белези.

Корисниците од став 1 на овој член се должни да им дозволат пристап на земјиштето и објектите на лицата што работат на премерот и катастарот на земјиштето и на неговото одржување и да им допуштат поставување на белези и знаци со кои се обележуваат точките на премерот.

Ако при вршењето на премерот се нанесе штета, корисниците на земјиштето имаат право на надоместок на сторената штета од органот што го вршел премерот.

Член 23

Под белези на премер, во смисла на овој закон, се подразбираат сите видови на белези со кои подземно или надземно се обележани постојаните геодетски точки: тригонометриски, гравиметриски, астрономски и нивелмански мрежи од сите редови, белези на постојаните геодетски точки за снимање на детали како и белези со кои се обележуваат границите на катастарските општини.

Под ознаки на премер во смисла на овој закон, се подразбираат направите и уредите што служат за забележување или догледување на точките на премерот (пирамиди, скелиња и сигнали).

Член 24

Белезите и ознаките со кои се обележани точките на премерот, не смеат да се уништуваат, оштетуваат, ниту неовластено да се поместуваат.

Корисниците на чие земјиште се наоѓаат белези и ознаки од став 1 на овој член се должни за секое оштетување, уништување, или поместување на белезите и ознаките да го известат општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи во рок од 15 дена на нивното оштетување, уништување или поместување.

Член 25

Кога во непосредна близина на земјиштето на кое се наоѓаат белези со кои се обележани точките на премерот се вршат градежни или други работи со кои би можеле да се уништат или оштетат белезите или да се намали можноста за нивно користење, изведувачот на работите е должен 15 дена пред денот на отпочнување на работите писмено да го известат за тоа општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи.

Ако поради изведување на работите од претходниот став постојниот белег на премерот треба да се помести или уништи, или ако поради тие работи се намали можноста за негово користење, инвеститорот на работите ги поднесува сите трошоци за новото поставување на белегот.

Член 26

Општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи по пат на непосреден увид се грижи за состојбата на сите белези на премерот на своето подрачје.

Член 27

Републичката геодетска управа е должна да го известат општинското собрание за премерот на подрачјето на општината најмалку 60 дена пред отпочнувањето на премерот.

2. Катастар на земјиштето

Член 28

Катастарот на земјиштето опфаќа:

- а) катастарско класирање и бонитирање на земјиштето;
- б) излагање на јавен увид на определени податоци на премерот и катастарското класирање на земјиштето; и
- в) изработка на катастарски операти.

Член 29

Катастарски операт се изработува по катастарски општини.

Катастарската општина ги опфаќа сите земјишта на определено подрачје (село, град или дел на град).

Општинското собрание може, ако за тоа постојат причини, за две или повеќе населени места да формира една катастарска општина или за подрачјето на едно поголемо населено место да формира повеќе катастарски општини.

Одлука за бројот на подрачјето на катастарските општини донесува општинското собрание на седница.

Член 30

Границите на катастарските општини ги утврдува, обновува и одбележува посебна комисија што ја формира општинското собрание. Утврдувањето, обновувањето и обележувањето на границите се врши со поставување на гранични белези и ознаки на земјиштето со опишување на границите во записник за омеѓување, со изработка на скици за омеѓувањето.

Комисијата од претходниот став ја сочинуваат по двајца претставници од подрачјето на катастарските општини чии меѓусебни граници се утврдуваат и еден геодетски стручњак.

Кога границата меѓу две катастарски општини истовремено е и граница меѓу две општини тогаш комисијата од став 2 на овој член ја формираат спогодбено собранијата на тие општини.

Член 31

Споровите за граници на катастарските општини на подрачјето на иста општина ги решава општинското собрание.

Споровите за граници на катастарските општини што се истовремено и граници на општините, ги решава органот надлежен за решавање на споровите за граници меѓу општините.

Член 32

Менување на граници на катастарски општини за кои е извршен премер и изработен катастарски операт може да врши општинското собрание. Општинското собрание за извршените измени на границите ја известува Републичката геодетска управа.

Средствата за спроведување на измени на границите на катастарските општини, за измените на плановите и елаборатите на премерот и катастарот на земјиштето, за умножување на плановите, како и изработка на нови катастарски операти за оние катастарски општини чии граници се менуваат ги обезбедува општината чие собрание донеле одлука за тоа.

1. Катастарско класирање и бонитирање на земјиштето

Член 33

Катастарско класирање и бонитирање на земјиштето се врши по завршениот премер на катастарската општина.

Катастарско класирање на земјиштата се врши врз основа на природните и економските услови за производство на постојната култура на земјиштето.

Бонитирањето на земјиштето се врши врз основа на природните услови на земјоделското производство, без оглед на постојниот начин на неговото искористување.

Природните услови на земјоделското производство се утврдуваат врз основа на теренски и лабораториски испитувања на педолошките (физички и хемиски) особини на земјиштето, климата, положбата, експозицијата и водниот режим.

Член 34

Според културата, сите плодни земјишта се распоредуваат како: - ниви, оризови ниви, градини, овоштарници, интензивни овоштарници, лозја, интензивни лозја, ливади, пасишта, шуми, трстики и мочуришта.

Секоја култура од претходниот став од подрачјето на една катастарска околија може да се распореди во најмногу 8 класи, според природните и економските услови за производство.

Земјиштата, што не можат да се користат во земјоделството и шумарството се распоредуваат во неплодни земјишта.

Поблиски прописи за тоа што се смета за интензивни лозја и интензивни овоштарници ќе донесе директорот на Републичката геодетска управа по претходно мислење на Републичкиот секретаријат за земјоделство и шумарство и Републичкиот секретаријат за финансии.

Член 35

Територијална единица за катастарско класирање на земјиштето е катастарска околија, а за бонитирањето на земјиштето е територијата на Републиката.

Катастарската околија ја сочинуваат две или повеќе територијално поврзани катастарски општини кои преставуваат економска целина со слични природни и други услови за земјоделско производство.

Одлука за подрачјата и називите на катастарските околии донесува Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија по претходно прибавено мислење од соодветните општински собранија.

Член 36

Подрачјето на катастарската околија може да се менува само ако посуштествено се изменат условите што биле од влијание при утврдувањето на нејзиното подрачје.

За менување границите на подрачјето на катастарска околија одлучува Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

При измена на подрачјето на катастарската околија се врши ново класирање на земјиштето на подрачјето на изменетиот дел или на целото подрачје на катастарската околија, во зависност од обемот на територијалните промени, конфигурацијата на теренот и другите услови.

Се овластува Републичката геодетска управа да одлучува за тоа дали ќе се врши класирање на целото подрачје на катастарската околија или само на подрачјето на изменетиот дел.

Кога измените на подрачјето на катастарската околија се од таква природа и обем што не е потребно да се врши ново класирање на целото подрачје, утврдувањето на новите катастарски класи на изменетиот дел се врши во рамките на постојните основи за катастарско класирање на земјиштето во односната катастарска околија.

Член 37

Катастарско класирање на земјиштето се врши врз утврдената основа за класирање.

Основата за класирање ја сочинуваат огледните земјишта на подрачјето на катастарската околија, и тоа за секоја класа на постојните култури на земјиштето, како и во рамките на класите за секоја култура на земјиштето за подрачјето на секоја катастарска општина.

Основата за класирање ја утврдува Републичката геодетска управа.

Член 38

Врз основа и во рамките на основата за катастарско класирање на земјиштето се утврдуваат општински огледни земјишта за секоја постојна култура и класа во катастарската општина според веќе утврдените огледни земјишта во катастарската околија.

Член 39

Општинските огледни земјишта се утврдуваат за секоја постојна култура и класа во катастарската општина според веќе утврдените околински огледни земјишта во катастарската околија. Околинските огледни земјишта истовремено се и општински во катастарската општина во која се наоѓаат.

Утврдувањето на огледните земјишта во катастарската околија го врши комисија која се состои од три члена и ист број заменици. Комисијата ја формира Републичката геодетска управа.

Катастарското класирање на земјиштето во катастарската општина го врши комисија која се состои од три члена и ист број заменици. Комисијата ја формира геодетската организација што ги врши работите од премерот и катастарот на земјиштето.

Комисијата ја сочинуваат еден дипломиран земјоделски инженер и двајца земјоделски производители, што ги избираат собирачите на избирачи од подрачјето на катастарската општина за која се врши катастарско класирање.

Член 40

Земјоделските и шумарските земјишта се распоредуваат во осум бонитетни класи врз основа на мерилата што ги утврдува Републичката геодетска управа.

Неплодните земјишта и површините на трстици и мочуришта не се бонитираат.

Член 41

Бонитирањето на земјиштето се врши истовремено со катастарското класирање.

Бонитирањето на земјиштето односно распоредување бонитетни класи го врши дипломираниот земјоделски инженер-член на комисијата за катастарско класирање на земјиштето.

2. Излагање на јавен увид на податоците од премерот и катастарското класирање на земјиштето

Член 42

Податоците од премерот за површините, културите, корисниците на земјиштето, како и податоците за катастарското класирање на земјиштето се излагаат на јавен увид на подрачјето на катастарската општина. Времетраењето на јавниот увид го определува Геодетската организација што ги врши работите на премерот и катастарот на земјиштето одделно за секоја катастарска општина.

Времето и местото на излагањето на податоците го објавува Геодетската организација што ги врши работите на премерот и катастарот на земјиштето на вообичаен начин..

Општината на чие подрачје се наоѓа катастарската општина, обезбедува погодни простории за излагање на податоците од премерот и катастарското класирање на земјиштето.

Член 43

Излагањето на јавен увид го врши посебна комисија за излагање, што ја именува Геодетската организација што ги врши работите на премерот и катастарот на земјиштето. (Комисија на излагање).

Комисијата за излагање се состои од 3 члена од кои еден е геодетски стручњак, а двајца се од редот на граѓаните, што ги избира собирот на избирачи од подрачјето на катастарската општина за која се врши излагањето.

Член 44

Комисијата за излагање писмено ќе го повика секој корисник на земјиште заради соопштување на податоците од премерот и катастарското класирање на земјиштето.

Комисијата за излагање на секој корисник на земјиштето, кој ќе дојде на поканата е должна усно да му ги соопшти податоците од премерот, а писмено податоците од класирањето на земјиштето. Ако корисникот уредно повикан не се јави на поканата, ќе се смета дека му се соопштени податоците од премерот и катастарот на земјиштето. Во тој случај членовите на комисијата од подрачјето на катастарската општина за која се излагаат податоците се должни да укажат на евентуалните недостатоци во податоците што се излагаат.

Член 45

Заинтересираните лица можат да стават приговор на податоците од премерот во рок од 8 дена од денот на соопштувањето.

Приговорот не го исклучува правото на жалба.

Комисијата за излагање ги разгледува поднесените приговори и, до колку најде дека тие се основани, ќе изврши измена на податоците утврдени со премерот.

Комисијата за излагање, доколку не го уважи приговорот, ќе му издаде на подносителот решение за одбивање на приговорот.

На податоците од класирањето на земјиштето заинтересираните можат да изјават жалба во рок од 15 дена од денот на соопштувањето.

Член 46

По жалбата на податоците од премерот и катастарското класирање на земјиштето решава Републичката геодетска управа.

3. Изработка на катастарски операт

Член 47

Катастарски операт се изработува за секоја катастарска општина врз основа на податоците од премерот и класирањето на земјиштето.

Катастарскиот операт содржи податоци за површините, културите, класите, катастарскиот приход и корисниците на земјиштето за секој парцела.

Катастарскиот операт го изработува Геодетската орагнизација што ги врши работите на премерот и катастарот на земјиштето по класичен или механографски пат.

Геодетската организација што ги врши работите на премерот и катастарот на земјиштето, која го изработува катастарскиот операт, е должна и тој операт да и го достави на Републичката геодетска управа на преглед и потврда.

Републичката геодетска управа со решение го потврдува катастарскиот операт и го одредува денот на почетокот на неговата примена.

Член 48

Републичката геодетска управа, катастарскиот операт го доставува на општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи на употреба, откако ќе потврди дека тој е изработен во согласност со постојните прописи.

Со катастарскиот операт се доставува записник и скица за разграничувањето на подрачјето на катастарската општина, оригинални податоци за снимањето на деталите и сметањето, скици на деталите, работни оригинали на плановите и картите, список на огледните земјишта и список на координатите и надморските висини (коти) на геодетските точки.

ИИИ. ОДРЖУВАЊЕ НА ПРЕМЕРОТ И КАТАСТАРОТ НА ЗЕМЈИШТЕТО

Член 49

Одржувањето на премерот и катастарот на земјиштето опфаќа: следење и утврдување на настанатите промени на земјиштето што се од влијание за податоците на премерот и катастарот на земјиштето, спроведување на утврдените измени во геодетскиот елаборат, плановите, картите и катастарскиот операт, како и обнова на белезите на постојните геодетски точки.

Утврдувањето на измените од претходниот став, нивната обработка и спроведување се вршат со методи кои ја обезбедуваат точноста пропишана за извршување на премерот и катастарот на земјиштето.

Измените на корисниците во катастарскиот операт ќе се врши врз основа на правосилна одлука на судот или друг надлежен орган како и врз основа на договор за промет на земјиште заверен од судот.

Член 50

Работите на одржувањето на премерот и катастарот на земјиштето ги врши општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи.

Член 51

Во вршењето на работите на одржувањето на премерот и катастарот на земјиштето општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, ги отстранува сите утврдени недостатоци и пропусти во снимањето на деталите, геодетскиот елаборат, плановите и катастарскиот операт.

Кога катастарските операти односно план станат непрегледни и дотрајани поради многубројните промени во нив, општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, врши обнова на дотрајаните делови или на целиот катастарски операт и се грижи за нивното благовремено умножување.

Кога општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, во текот на одржувањето на премерот и катастарот на земјиштето ќе обнови катастарски операт, должен е тој операт да го достави до Републичката геодетска управа за потврдување.

Член 52

Корисниците на земјиштето се должни да ја пријават на општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, секоја измена во поседовната состојба, културата и изградбата или отстранувањето на градежни и други објекти, како и измените што се од влијание за определувањето на класата, во рок од 30 дена од денот на настанатата измена.

Измените на земјиштето од претходниот став, освен измената за поседовната состојба, што ќе ги утврди самиот општински орган на управата надлежен за геодетските работи или ќе дознае на друг начин за нив се земаат во постапка по службена должност.

Член 53

Корисниците на земјиштето на кое настанала измена, за чие спроведување на плановите и во катастарскиот операт е потребно да се изврши ново снимање, должни се на свој трошок да ги обележат со видливи и трајни белези границите на своето земјиште.

Член 54

Секоја година во времето од 1 мај до 31 октомври општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, врши потребни увиди на самото место или снимање по пријавите односно утврдените измени од член 52, став 1 на овој закон, примени од 1 мај на тековната година.

Ако општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, при извршувањето на работите од претходниот став утврди дека на теренот настанале измени што не се пријавени, ќе го изврши за нив потребниот увид или снимање.

Член 55

Измените за кои е вршен увид на самото место или снимање, како и измените по пријавите за кои не е потребно да се врши увид на самото место или снимање, примени до 1 декември на тековната година, ќе се спроведат во плановите и во катастарскиот операт до 15 февруари наредната година.

Општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, писмено ќе го извести корисникот за земјиштето за спроведените измени во работните оригинали и во катастарскиот операт.

Состојбата што произлегува од катастарскиот операт се зема како точна, се додека не се спроведат измените во катастарскиот операт.

Катастарскиот операт и работните оригинали, во однос на податоците за обликот и површината на парцелата, културата, класата, катастарскиот приход и корисникот имаат својство на јавна книга.

Член 56

Измените што не настанале во согласност со важечките прописи не можат да се спроведуваат во работните оригинали и во катастарскиот операт.

Член 57

Општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, најмалку секоја десетта година врши спроведување на состојбата регистрирана во плановите и катастарските операти со состојбата на теренот.

Споредувањето од претходниот став може да ги опфати одделни или сите податоци од премерот и катастарот на земјиштето.

Сите измени утврдени при проверката од став 1 на овој член се сметаат како измени утврдени по службена должност.

ИВ. ОБНОВА НА ПРЕМЕРОТ И КАТАСТАРОТ НА ЗЕМЈИШТЕТО

Член 58

Обнова на премерот и катастарот на земјиштето се врши тогаш кога ќе се појави значително неслагање меѓу податоците на премерот и катастарскиот операт со состојбата на теренот, а тоа неслагање не може да се отстрани со мерките на редовното одржување.

Обновата на премерот и катастарот на земјиштето опфаќа повторно вршење премер, катастарско класирање и бонитирање на земјиштето и изработка на нов катастарски операт.

По исклучок, обнова може да се врши само на катастарско класирање и бонитирање на земјиштето, ако нема потреба од повторен премер.

Член 59

Одлука за обнова на премерот и катастарот на земјиштето донесува Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија, по предлог на Републиката геодетска управа, општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи и најмалку половина од даночните обврзници на една катастарска општина.

Член 60

Средствата за обнова на премерот и катастарот на земјиштето ги обезбедува Републиката.

По исклучок од претходниот став, трошоците за обнова на премерот и катастарот на земјиштето паѓаат на товар на општината или даночните обврзници ако:

а) настанало значително неслагање меѓу податоците од премерот и катастарскиот операт со состојбата на теренот поради тоа што општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, не го одржувал редовно и уредно премерот и катастарот на земјиштето или во тоа не се придржувал за постојните прописи односно немарно ракувал со плановите, геодетските елаборати и катастарските операти поради што станале неупотребливи за натамошно користење;

б) заради донесување на урбанистички план или одлука што го заменува тој план за определено подрачје настанала потреба од повторно снимање на тоа подрачје;

в) обновата на премерот и катастарот на земјиштето ја бара општинското собрание;

г) обновата на премерот и катастарот на земјиштето ја бараат најмалку една половина од даночните обврзници на една катастарска општина.

Член 61

Резултатите од обновата на премерот и катастарот на земјиштето се излагаат на јавен увид на начин и по постапка утврдени во членовите 43 и 46 на овој закон.

В. ПРЕМЕРУВАЊЕ НА ЗЕМЈИШТЕ ЗА ПОСЕБНИ ПОТРЕБИ НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ, ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД И ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

Член 62

Државните органи, организациите на здружениот труд и други организации кога вршат премерување на земјиште заради добивање податоци за арондации и парцелации на земјиштето и реализирање на регулациони и нивелациони планови, за хидротехнички работи, за трасирање на патишта, железнички пруги и канали, за премерување на рудни полиња, шумски и земјоделски комплекси, како и при работи на пренесување на терен проекти на нови населби, се должни да ги користат податоците од премерот, ако тие работи се изведуваат на земјиште на кое постои премер, а своето премерување да го вршат така што нивните податоци да можат да се користат за одржување на премерот и катастарот на земјиштето.

Ако работите од претходниот став се изведуваат на земјиште на кое не е извршен премер, државните органи, организациите на здружениот труд и други организации се должни да го извршат премерот на начин и во обем кој ќе овозможи добиените податоци да се користат за премерот и катастарот на земјиштето.

Овие премерувања мораат да се засновуваат врз тригонометриската и нивелманската мрежа на премерот.

Републичката геодетска управа може, со свое решение, да определи проширен обем и вид на работите од став 2 на овој член.

Општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, може, со свое решение, да го прошири обемот и видот на работите од став 1 на овој член.

Државните органи, организациите на здружениот труд и други организации имаат право на надоместок на трошоците што настанале поради зголемениот обем на работите врз основа на решението од став 4 и 5 на овој член.

Член 63

Државните органи, организациите на здружениот труд и другите организации, што вршат премерување на земјиште за целите од член 62, став 1 од овој закон, се должни да го пријават почетокот на тие работи на општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, на чие подрачје ќе се врши премерување, најмалку 30 дена порано.

Кога премерувањето на земјиштето опфаќа подрачје на две или повеќе општини, пријавата се поднесува одделно за секој општински орган на управата надлежен за геодетските работи.

Пријавата содржи податоци за подрачјето на кое ќе се врши премерувањето, содржината, приближната површина, начинот (методот) и целта на премерувањето, и денот на започнувањето и завршувањето на работите.

Член 64

Општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, во рок од 3 дена од приемот на пријавата од член 63 на овој закон, ја известува Републичката геодетска управа.

Член 65

Републичката геодетска управа односно општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, решението од член 62, став 4 и 5 на овој закон го донесува во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата од член 63 на овој закон.

Член 66

Републичката геодетска управа односно општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, имаат право на инспекциски надзор во сите работи за премерувањето и, ако утврдат дека тие работи не се вршат во согласност со важечките прописи, може да бара соодветни дополнувања и исправки како и да донесува решение со кое ќе нареди утврдените недостатоци да се отстранат во определениот рок.

Ако државниот орган, организацијата на здружениот труд или организацијата што врши премерување не постапи по решението од претходниот став, Републичката геодетска управа односно општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, може со свое решение да го запре натамошното извршување на работите. Жалбата против ова решение не го задржува неговото извршување.

Член 67

Државниот орган, организацијата на здружениот труд, односно другата организација што вршела премерување на земјиште должна е оригиналите на плановите како и целиот елаборат за извршеното премерување да му ги достави на органот кому му е поднесена

пријавата, во рок од 30 дена по нивното завршување. Општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, елаборатот за извршеното премерување ќе го достави, со свое мислење, до Републичката геодетска управа во рок од 5 дена од неговиот прием. Републичката геодетска управа во рок од 30 дена од приемот на елаборатот ги разгледува и потврдува плановите и другите делови на елаборатот, и со свое решение, ќе му нареди на изведувачот во определен рок да ги отстрани утврдените недостатоци.

Изведувачот на работите, откако ќе постапи по решението од став 2 на овој член, елаборатот го доставува до Републичката геодетска управа.

Член 68

Плановите и другите податоци за работите од член 62, став 1 и 2 на овој закон, не можат да се користат додека не бидат прегледани и потврдени од општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, односно Републичката геодетска управа.

Член 69

Државниот орган, организацијата на здружениот труд, односно организацијата за чии потреби е вршено премерување, должна е да му ги предаде на општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, оригиналните планови и целиот елаборат за премерување на земјиштето кои се однесуваат на изработката на регулациони и нивелациони планови, на парцелации, арондации, експропријација на земјиштето и на другите мерења од член 62 од овој закон, како и преписи на координатите и котите на основните геодетски точки и описи на нивната положба, добиени од извршување на основните работи на премерувањето од член 62 на овој закон.

Државните органи, организациите на здружениот труд, и други организации што ги предале материјалите од претходниот став, овие материјали можат да се користат за свои потреби без надоместок.

Член 70

Се овластува директорот на Републичката геодетска управа да донесе поблиски прописи за начинот на пријавување и вршењето на работите за целите од член 62 на овој закон, како и за начинот и постапката на прегледот и проверката на елаборатот за извршените работи на премерувањето.

ВИ. НАДЛЕЖНОСТИ И ОДНОСИ

Член 71

Управните работи во врска со извршувањето на работите на премерот и катастарот на земјиштето ги врши Републичката геодетска управа.

Управните работи во врска со извршувањето на работите на одржувањето на премерот и катастарот на земјиштето ги врши општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи.

Член 72

Републичката геодетска управа изработува предлог на среднорочна и годишна програма за работа на премерот и катастарот на земјиштето на територијата на Републиката.

Член 73

Републичката геодетска управа има право на општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, да му издава задолжителни инструкции и да врши инспекциски надзор над работите од областа на одржувањето на премерот и катастарот на земјиштето.

Член 74

Ако Републичката геодетска управа во вршењето на правото на надзор над одржувањето на премерот и катастарот на земјиштето утврди дека овие работи не се вршат во согласност со важечките прописи, ќе му укаже на општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи на забележаните недостатоци и ќе му определи рок во кој тие недостатоци мора да ги отстрани.

Ако општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, не ги отстрани недостатоците во определениот рок, Републичката геодетска управа со решение ќе го запре извршувањето на работите и катастарскиот операт ќе го стави вон сила и за тоа ќе го извести собранието на општината.

Трошоците во врска со извршувањето на работите од претходниот став паѓаат на товар на општината чиј орган на управата, надлежен за геодетските работи, не ги извршил тие работи.

Член 75

Старешината на општинскиот орган на управата надлежен за геодетските работи и работниците што работат на премерувањата за одржување на премерот и катастарот на земјиштето, мораат да имаат најмалку средна школска спрема од геодетска струка (насока).

Член 76

Геодетската организација што ги врши работите на премерот и катастарот на земјиштето за потребите на разни органи и организации може да врши и премерување со надоместок што ќе го утврдат спогодбено.

Општинскиот орган на управата, надлежен за геодетските работи, може да врши и премерување за потребите на разни органи, организации и граѓани што се во врска со одржувањето на премерот и катастарот на земјиштето со надоместок што ќе го утврдат спогодбено.

ВИИ. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 77

Работна или друга организација ќе се казни за прекршок со парична казна од 5.000 динари, ако:

1. податоците од премерот и катастарот на земјиштето ги дава на заинтересираните странки (член 7, став 3);
2. не ги користи податоците од премерот на земјиштето кога со овие располага органот надлежен за геодетските работи (член 9 став 1);
3. уништи, оштети, помести или измести белези и ознаки со кои се обележани точките на премерот (член 24 став 1);
4. во пропишаниот рок не му ја пријави на надлежниот орган секоја измена на белезите и ознаките на премерот (член 24 став 2);
5. во пропишаниот рок писмено не го извести надлежниот општински орган на управата надлежен за геодетските работи за можноста од уништување или оштетување на белезите или, пак, ја намали можноста за нивно користење (член 25, став 1);
6. во пропишаниот рок не го пријави на надлежниот орган почетокот на работите на премерувањето или ако во пријавата за почетокот на работите не ги наведе пропишаните податоци (член 63);
7. во пропишаниот рок не му ги достави на надлежниот орган оригиналите на плановите односно картите, како и целиот елаборат за извршеното премерување (член 67);
8. користи планови и елаборати што не се прегледани и потврдени од надлежниот орган (член 68);

За прекршок од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во работната или друга организација со парична казна од 200 динари.

Член 78

Со парична казна до 500 динари ќе се казни за прекршок поединец ако:

1. во пропишаниот рок не ги обележи со видливи и трајни белези границите на земјиштето што е во негова сопственост, владение или користење или не дозволи пристап на земјиштето (член 22, став 1 и 3);
2. уништи, оштети, помести или измести белези и ознаки со кои се обележани точките на премерот (член 24, став 1);
3. во пропишаниот рок не му ја пријави на надлежниот орган секоја измена на белезите и ознаките на премерот (+член 24, став 2);
4. во пропишаниот рок не му ја пријави на надлежниот орган секоја измена на своето земјиште (член 52, став 1).

ВИИИ. ПРЕОДНИ ОДРЕДБИ

Член 79

На подрачјата на кои, до денот на влегувањето во сила на овој закон, се користи пописниот катастар, ќе се изврши премер и ќе се изработи катастар на земјиштето во рок од 15 години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Динамиката на извршувањето на премерот по години ќе се утврдува со Општествениот план за развој на Социјалистичка Република Македонија.

Член 80

На подрачјата на кои не е извршен премер до неговото извршување ќе се користи пописниот катастар.

Член 81

Се овластува директорот на Републичката геодетска управа да донесе технички упатства, нормативи, и прописи за: основните геодетски работи; за утврдување и обележување на границите на катастарските општини; основите за снимање на детали, изработка на оригинали на планови и карти; репродукција на планови и карти; користење на картографскиот материјал и изработка на наменски карти; катастарско класирање на земјиштето; бонитирање на земјиштето; излагање на јавен увид на податоците од премерот и катастарот на земјиштето, изработка на катастарски операти, чување и обновување на белези и ознаки на премерот; одржување на премерот и катастарот на земјиштето; чување и архивирање на податоците од премерот и катастарот на земјиштето; начинот на пријавување и вршењето на премерувањето на земјиштето и за начинот и постапката на прегледот и потврдата на плановите и елаборатите од премерувањата и сите работи што се во врска со премерот и неговото одржување.

Член 82

До донесувањето на прописите од член 81 на овој закон ќе се применуваат прописите што важеле на денот на неговото влегување во сила.

Член 83

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за премерот и катастарот на земјиштето ("Службен весник на СРМ" бр.18/70).

Член 84

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Социјалистичка Република Македонија".

Службен весник на СРМ бр.34/72,13/78.